

וַיֵּצֵאוּ אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדָנִי לַעֲשׂוֹ כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לִבִּן זָרְתִי וְאֹזֶר עַד עֵתָה . מִיָּד פָּתוּחַ יַעֲקֹב לְאֶתְהַפְכָּא לִיה לַעֲבָדָא , בְּגִין דְּלֹא יִסְתַּכֵּל עֲשׂוּ בְּאֵינוֹן בְּרַכָּאן דְּבְרַכִּיה אָבוּי , דְּהָא יַעֲקֹב סִלִּיק לִוְן לְבַתֵּר כְּדָקָא אֲמַרְן .

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאֵי זִמְנָא יַעֲקֹב דְּשִׁדְר לִיה לַעֲשׂוּ וְאָמַר עִם לִבִּן זָרְתִי, וְכִי מַה עָבִיד בְּשִׁלְיוֹוֹתֵיה דְּעֲשׂוּ (דֹּאמַר) מִלָּה דֹּא . אֲלָא לִבִּן הָאֲרַמִּי קָלִיה אֲוִיל בְּעַל מָא דְּלֹא הוּוּ בַר גֵּשׁ דִּישְׁתַּזִּיב מִנִּיה , דְּהוּוּ הוּוּ וּזְרִישׁ בְּוֹרִשִׁין וְרַב בְּקוֹסְמִין , וְאָבוּי דְּבַעוֹר הוּוּ , וּבַעוֹר אָבוּי דְּבַלְעָם, דְּכַתִּיב (וַהֲשִׁיעַ יְג) בְּלַעַם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסִם , וְלִבִּן זִכְּם בְּוֹרִשִׁין וְקוֹסְמִין יֵת יֵר מִכְּלָהוּ, וְעַם כָּל דֹּא לֹא יִכִּיל בְּיַעֲקֹב . וּבַעַא לְאֹבְדָא לְיַעֲקֹב בְּכִמְהָ זִינִין הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב , (דְּבָרִים כו) אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבוּי .

אָמַר רַבִּי אָבָא כּוֹלִי עַלְמָא הוּוּ יִדְעִי דְּלִבִּן הוּוּ רַב זִכְּמִין וְוֹרִשִׁין וְקוֹסְמִין, וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאֹבְדָא בְּוֹרִשִׁין לֹא אֲשַׁתְּזִיב מִנִּיה , וְכָל מַה דִּידְעַ בְּלַעַם מִנִּיה הוּוּ . וְכַתִּיב בִּיה בְּבַלְעָם (בַּמִּדְבָּר כב) כִּי יִדְעִיתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ מִבְּרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאֵר יוֹאֵר . וְכּוֹלִי עַלְמָא הוּוּ מִסֵּת פִּי מִלִּבִּן וּבְוֹרִשִׁין , וּמִלָּה קְדָמָה דְּשִׁדְר יַעֲקֹב לַעֲשׂוּ אָמַר עִם לִבִּן זָרְתִי .

וְאֵי תִימָא דְּזַעִיר הוּוּ יְרוּז אוֹ שִׁתָּא . לֹא הִכִּי , אֲלָא וְאֹזֶר עַד עֵתָה , עֲשִׂרִין שָׁנִין אֶתְאֹזְרִית עִמִּיה . וְאֵי תִימָא דְּלֹא סִלִּי ק בְּיָדִי כְּלוּם . וְהִי לִי שׁוֹר וְוּזְמוֹר , אֵינוֹן תְּרִין גְּזָרִי דִּינִין , דְּכֹד מִתְּוֹבְרָן תְּרוּוֹיִיהוּ כְּוֹדָא , לֹא מִתְּוֹבְרָן אֲלָא לְאֹבְדָא עַלְמָא . וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב , (דְּבָרִים כב) לֹא תִזְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבְוּזְמוֹר יוֹזְדוּ .

צִאָן וְעַבְד וְשִׁפְזָה , אֲלִין אֵינוֹן כְּתָרִי תִתָּאֵי דְּקִטְל קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּוּ בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת יב) בְּכּוֹר בְּהֶמְהָ (שְׁמוֹת יב) בְּכּוֹר הַשְּׂבִי (שְׁמוֹת יא) בְּכּוֹר הַשִּׁפְזָה , הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב צִאָן וְעַבְד וְשִׁפְזָה . מִיָּד מִסֵּתִפִּי הוּוּ עֲשׂוּ וְנִפְק לְקַדְמוֹתֵיה , וְדוּזִילוּ הוּוּ לִיה מִיַּעֲקֹב כְּמַה דְּהוּוּ לִיה לְיַעֲקֹב מִעֲשׂוּ .

לְבַר גֵּשׁ דְּהוּוּ אֲוִיל בְּאֲרוּזָא , עַד דְּהוּוּ אֲוִיל שְׁמַע עַל זוּד לְסִטִּים דְּהוּוּ כְּמוֹן בְּאֲרוּזָא , פָּגַע בִּיה בַר גֵּשׁ אֲוֹרָא . אָמַר לִיה מִמָּאֵן אָנְתִּי , אָמַר לִיה מִכְּלוּנִי לְגִין אָנָּא , אָמַר לִיה סִטִּי לָךְ מִנְּבָאֵי דְּכָל מֵאֵן דְּקָרִיב בְּהָדָאֵי זוּד וְוֹיָא אָנָּא מִיִּיתִי וְקִטְלִי לִיה . אֲוִל הוּוּ בַר גֵּשׁ לְהוּוּא לְגִין , אָמַר לִיה זוּד בַר גֵּשׁ אֶתִּי וְכָל מֵאֵן דִּי קָרִיב בְּהָדִיה גֵּשְׁכִיה זוּד וְוֹיָא דְּהוּוּא מִיִּיתִי (דָּף קסו ע"א) וּבִיִּית .

שָׁמַע הָהוּא לְגִזּוֹן וְדוּחַל, אָמַר יְאוּל לְקַבְּלֶיהָ וְאֶתְפִּיֵס בְּהַדְרִיהָ .
עַד דְּחֻמָּא לִיהָ הָהוּא בַר נֶשֶׁ , אָמַר, וּוי דְּהַשְׁתָּא יְקַטְלִינָהּ הָהּ וַא
לְגִזּוֹן. שְׂאֵרֵי סְגִיד וְכַרְע לְקַבְּלֶיהָ. אָמַר הָהוּא לְגִזּוֹן, אֲלֻמְלָא הָוּה לִיהָ
בִּידֵיהָ וּוּוּיָא לְקַטְלָא , לֹא סְגִיד כּוּלִי הָאִי לְקַבְּלִי . שְׂאֵרֵי לְגִזּוֹנָא
לְאַתְנָאָה, אָמַר, הוּאִיל וְכָל כֶּף פְּרַע לְקַבְּלִי לֹא אֶקְטְלִינָהּ.

כֶּף אָמַר יַעֲקֹב עִם לְבָן גְּרִתִּי וְאֶזְרַע עַד עֵתָה , עֵשְׂרִין שָׁנִין אֶתְאַזְוֵרִית
עַבְדִּיהָ וְאַנָּא מִיִּיתִי וּוּוּיָא לְקַטְלָא בְּנֵי נֶשֶׁא . שָׁמַע עֵשׂוֹ, אָמַר, וּוי מֵאן
יָקוּם קַמִּיהָ . דְּהַשְׁתָּא יְקַטְלִינָהּ יַעֲקֹב בְּפּוּמִיהָ , שְׂאֵרֵי נְפִיק
לְקַדְמוּתֶיהָ לְאַתְפִּיֵסָא עַבְדִּיהָ.

כִּינן דְּחֻמָּא לִיהָ מַה פְּתִיב וְיִירָא יַעֲקֹב מֵאֵד וְיִצְרַח לוֹ , כִּינן דְּקָרִיב
בְּהַדְרִיהָ שְׂאֵרֵי פְרַע וְסְגִיד לְקַבְּלֶיהָ . הִדָּא הוּא דְכִתְיִב וְיִשְׁתַּחֲוּוּ אַרְצָה
שִׁבְעָה פְעֻמִּים עַד גְּ שְׁתּוֹ עַד אֶזְוִי . אָמַר עֵשׂוֹ אֲלֻמְלָא כָּל כֶּף הָוּה
עַבְדִּיהָ, לֹא סְגִיד לְקַבְּלִי, שְׂאֵרֵי לְאַתְנָאָה.

תָּא וּוּוּיָא, מַה פְּתִיב בְּבַלְעָם (בְּמַדְבַּר כַּב) וְיִבָּא אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם
לִילָהּ. בְּלָבָן פְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְיִבָּא אֱלֹהִים אֶל לְבָן הָאֲרַמִּי
בְּחֻלּוֹם הַפְּלִלָה וְיִאמַר לוֹ הַשְׁמַר לָךְ פֶּן תַּדְבֵּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב וְגו'. פֶּן
תַּדְבֵּר, פֶּן תַּעֲשֶׂה לְיַעֲקֹב רָעָה מִבְּעֵי לִיהָ . אֲלֻמְלָא לְבָן לֹא רַדֵּף
אֲבַתְרִיהָ דְיַעֲקֹב בְּוּוּיָא דְגֻבְרִין לְאַנְוָא בִּיהָ קָר בָּא. דְּהָא וּוּיָא
דְיַעֲקֹב וּבְנֵי רַב מִנִּיהָ, אֲלֻמְלָא לְמַקְטְלִיהָ בְּפּוּמִיהָ וְלִשְׂיָצָאָה כֻּלָּא. הִדָּא
הוּא דְכִתְיִב אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי . וּבְגִין כֶּף פֶּן תַּדְבֵּר , וְלֹא פְתִיב פֶּן
תַּעֲשֶׂה. וְכִתְיִב יֵשׁ לֹאֵל יְדֵי לַעֲשׂוֹת . מִנֵּין הָוּה יַדַּע דְיִכְלַתָּא הָוּה
בִּידֵיהָ. אֲלֻמְלָא כְּמַה דְאַתְמַר אֱלֹהִי אֲבִיכֶם אֲמִשׁ אָמַר אֲכִי וְגו'.

וְדָא הוּא סְהַדוּתָא , דְּפִקִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַסְהַדָּא . דְכִתְיִב
(דְּבָרִים כו) וְעֲנִית וְאִמַרְתְּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי וְגו'. וְעֲנִית,
כְּמַה דְאַתְ אָמַר , (שְׁמוֹת כ) לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַךְ . (דְּבָרִים יט) עֲנֶה
בְּאֶזְוִי.

פְּתִיב בִּיהָ בְּבַלְעָם (בְּמַדְבַּר כד) וְלֹא הִלֵּךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לְקִרְאָת
גְּזוּשִׁים, דְּהִכִּי הוּא אֲרַזְוִיהָ דְאִיהוּ הָוּה מְזוּשׁ . בְּלָבָן פְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית
ל) גְּזוּשִׁתִּי, דְאַשְׁגֻזוּ בְּזוּרְשׁוּי וּבְקַסְמוּי בְּעַסְקָא דְיַעֲקֹב , וְכַד בְּעָא
לְאוּבְדָא לְיַעֲקֹב בְּזוּרְשָׁא וּבְזוּרְשָׁא דִילִית בְּעָא לְאוּבְדִית , וְלֹא
שְׂבָקִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְהִינֵנוּ דְאָמַר בַּלְעָם בַּר בְּרִיָּה (בְּמַדְבַּר כג) כִּי לֹא גִזַּשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא
קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל, מֵאן יְכִיל לְהוֹן , דְּהָא סְבָאִי בְּעָא לְאוּבְדָא לְאַבְוֵהוֹן

בְּנוֹשִׁים וּבְקַסְמִים דִּילִיָּה וְלֹא סִלְיָא בִּידוּי . דְּלֹא שִׁבְקִיה לְלִטָּ יֵא .
הֲדָא הוּא דְכַתִּיב כִּי לֹא נֹוֹשׁ בִּיעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל .

וּבְכֻלְהוּ עֲשֶׂרָה זִינֵי וְזִרְשִׁין וְקוֹסְמִין דְּקוֹזְטָפִי דְכַתְרִין תַּתְּאִין עֲבַד לְבָן
לְקַבְלִיה דִּיעֲקֹב וְלֹא יָכִיל . הֲדָא הוּא דְכַתִּיב , (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְתוֹזְלֹף
אֶת מִשְׁפַּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מוֹנִים . דְּכֻלְהוּ עֲבַד לְבָן לְקַבְלִיה וְלֹא סִלְיָו
בִּידוּי לְאִבְאָשָׁא לִיה , דְכַתִּיב , (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְהוֹזְלִיף אֶת מִשְׁפַּרְתִּי
עֲשֶׂרֶת מוֹנִים וְלֹא גָתְנוּ אֱלֹהִים לְהִרְעַ עַמְדִּי . מֵאֵי מוֹנִים , כְּתָרְגוֹם זִינֵין ,
וּכְתִיב (וַיִּקְרָא יוֹ) לְשַׁעֲרֵים אֲשֶׁר הֵם זֹנִים אֲנֹוּרִיהֶם . מוֹנִים , מִינִים
כְּמִשְׁמַעוּ . וְעֲשֶׂרָה זִינֵין אֵינֹון דְּזִרְשִׁין וְקוֹסְמִין בְּכַתְרִין תַּתְּאִין וּכְלָהוּ
עֲבַד לְקַבְלִיה .

עֲשֶׂרָה זִינֵין אֵינֹון , דְכַתִּיב , (דְּבָרִים יוֹ) קוֹסַם קְסָמִים מִעֹנֵן וּמְנוֹשׁ
וּמְכַשֵּׁף וְזוֹבֵר וְזוֹבֵר וְשׂוֹאֵל אוֹב וַיְדַעֲנוּ וְדוֹרְשׁ אֶל הַמַּתִּים , הֵא
עֲשֶׂרָה אֵינֹון .

אָמַר רַבִּי יוֹסִי נֹוֹשׁ וְקָסַם , תְּרֵי זִינֵי אֵינֹון , וּבְדִרְגָּא וְזַד סִלְקִין . וְכַד
אֶתָּא בְּלָעָם בְּקָ סָם עֲבַד לְקַבְלִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל . וְהֵינֵנוּ דְכַתִּיב ,
(בְּמַדְבָּר כ"ב) וְקַסְמִים בְּיָדָם . וְלְקַבְלִיה דִּיעֲקֹב אֶתָּא לְבָן בְּנוֹשׁ , הֵא
וְהֵא לֹא סִלְיָו בִּידִיָּהוּ הֲדָא הוּא דְכַתִּיב , (שִׁם כ"ג) כִּי לֹא נֹוֹשׁ
בִּיעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל . כִּי לֹא נֹוֹשׁ בִּיעֲקֹב בְּקַדְמִיתָא בְּיוֹמוּ
דְּלְבָן . וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל לְבַתֵּר בְּיוֹמוּ דְּבְלָעָם .

אָמַר בְּלָעָם לְבָלֵק , תָּא וְזוּי , מֵאֵן יָכִיל לָהוֹן . דְּכָל קְסָמִין וְזִרְשִׁין
דְּבְכַתְרִין דִּיכֹן , מִקְיוּפָא דְּמַלְכוּתָא דְּלְעִילָא (וְתַתָּא) מִתְעַפְרִין (דְּהֵא) ,
וְהוּא אֶתְקַשֵּׁר בְּהוּ , דְכַתִּיב יִי אֱלֹהֵינוּ עֲמוּ וְתִרְוַעַת מִלְּךָ בּוּ .

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה נֹוֹס וְשָׁלוֹם דְּהוּהוּ יָדַע בְּלָעָם בְּקַדוּשָׁה דְּלְעִילָא (דָּף
קָסוּ ע"ב) כָּלֵל . דְּהֵא קוֹדֶשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא אֵ תְרַעֵי בְּעָם וְלִישֵׁן
אֲנֹוּרָא דִּישְׁתַּמְשׁ בִּיקְרִיה , אֶלָּא בְּזוּי קְדִישִׁין . וְאָמַר (וַיִּקְרָא יֵא)
וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים , מֵאֵן דְּאֵינֹון קְדִישִׁין יִשְׁתַּמְשִׁין
בְּקַדוּשָׁה , יִשְׂרָאֵל אֵינֹון קְדִישִׁין דְכַתִּיב , (דְּבָרִים יד) כִּי עִם קְדוּשׁ
אֶתָּה . אֶתָּה קְדוּשׁ וְלֹא עִם אֲנֹוּרָא .

מֵאֵן דְּאֵינֹון מְסָאֲבִין , מְסָאֲבוּ אֲזַדְמֵן לֹון לְאִסְתַּאֲבָא עֲלִיה . כְּתִיב ,
(וַיִּקְרָא יג) טָמֵא הוּא בְּרַד יֵשֵׁב מוּזוּץ לְמוֹנֵזָה מוֹשְׁבּוּ . וּמְסָאֲבָא
לְמְסָאֲבָא קְרִי דְכַתִּיב , (שִׁם) וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא , מֵאֵן דְּאֵיְהוּ טָמֵא ,
לְטָמֵא יִקְרָא , כָּלֵל אֵיִל בְּתַר זִינֵיה .

אמר רבי יצחק , יאות הוא ליעקב דהוה קדישא לומר דאסתאב
בלבן ובזרשוי, או שבזא הוא דיליה. אמר ליה רבי יוסי, אף על גב
דקאמר רבי יהודה, אנא מסייע לך. דהא כתיב, (בראשית כז) אנכי
עשו בכורה. וכי יאות הוא לצדיקא כיעקב למזולף שמייה בשמא
דמסאבא, אלא אנכי, פסקא טעמא. ואמר אנכי מאן דאנא, אבל
עשו בכורה והא אוקמוה.

אוף דכא, ויהי לי שור וזמור, לומר לא תשוי לכהן ורעותה להדיא
ברכתא דבריה לי אבא דאתקיים בי. הוא פריך לי הוה גביר
לאזייה ויש תזווו לך בגי אמה, בגין סף עבדה יעקב. לאדני לעשו.
הוא פריך לי ברוב דגן ותירוש. הא לא אתקיים בי, דלא אזרנא
לון. אלא, ויהי לי שור וזמור צאן ועבד, רעי ענא פוזקלא. הוא
פריך לי, מטל השמים ומשמני הארץ. הא לא אתקיים בי, בגין דהא
עם לבן גרתי, פגורא. דלא הוה לי ביתא וזא כל שפן משמני
הארץ. וכל דא בגין דלא יסתכל ביה כיעקב על אינון ברכאן
ויקטרג עמיה.

רבי אבא אמר כתיב ביה כיעקב (בראשית כה) איש תם יושב
אהלים, גבר שלים. בגין דאיהו יתיב בתרין משכנין עלאין. ואשלים
להאי גיסא ולדאי גיסא, ואיהו לא אמר דאסתאב בזרשוי. אבל על
מה דקאמר רבי יהודה, בגין דלבושי שלים על טיבו וקשוט דעביד
ליה קודשא בריה הוא. דכל עלמא ידעי עובדוי דלבן מאן אינון,
ובאן יכיל לאשתובא (ס"א מניה, כל עשרין ענין דהויתני עמיה)
מקטרוגא דיליה דבעי לאובדא לי. (ס"א ואנא יתיבנא ועבדנא עמיה
עשרין ענין) וקודשא בריה הוא שזבני מניה. וכלא הוה בגין דלא
יסתכל ביה עשו דאתקיימו ביה אינון ברכאן, ולא נטר ליה דבבו.
ועל דא כתיב, (הושע יד) פי ישראל דרסי יי וגו', וכתיב, (דברים יז)
תמים תהיה עם יי אלהיך: